

TATA44 Lösningar 28/8h/2019.

1.) Inför cylinderkoordinater. Då skär ytorna $\rho^2 + z^2 = 4$ och $z = \rho$ varandra i $\rho^2 = 2$, d.v.s. $\rho = \sqrt{2}$. Vi parametriserar ytan S med Ortsvektorn $\mathbf{r}(\phi, z) = \sqrt{4 - z^2} \hat{\rho} + z \hat{z}$ där $(\phi, z) \in D$ med $D : 0 \leq \phi \leq 2\pi, \sqrt{2} \leq z \leq 2$. Vi har

$$\begin{aligned} \mathbf{r}'_{\phi} \times \mathbf{r}'_z &= \sqrt{4 - z^2} \hat{\phi} \times \left(\frac{-z}{\sqrt{4 - z^2}} \hat{\rho} + \hat{z} \right) \\ &= \sqrt{4 - z^2} \hat{\rho} + z \hat{z}. \end{aligned}$$

Vi har nu

$$\begin{aligned} \iint_S \sqrt{x^2 + y^2} dS &= \iint_D \sqrt{4 - z^2} |\mathbf{r}'_{\phi} \times \mathbf{r}'_z| d\phi dz \\ &= 2 \int_{\sqrt{2}}^2 \left(\int_0^{2\pi} \sqrt{4 - z^2} d\phi \right) dz \\ &= 4\pi \int_{\sqrt{2}}^2 \sqrt{4 - z^2} dz \\ &= [z = 2 \sin \theta, -\pi/2 \leq \theta \leq \pi/2] \\ &= 16\pi \int_{\pi/4}^{\pi/2} \cos^2 \theta d\theta \\ &= 8\pi \int_{\pi/4}^{\pi/2} [1 + \cos 2\theta] d\theta \\ &= 2\pi^2 - 4\pi. \end{aligned}$$

2.) f Lösning 1; En standardräkning ger $\nabla \cdot \mathbf{A} = 2z + x^2 + y^2$ eller $\nabla \cdot \mathbf{A} = \rho^2 + 2z$ i cylinderkoordinater. Låt S vara ytan $z = 4 - (x^2 + y^2), z \geq 0$. Sätt $S_1 : x^2 + y^2 \leq 4, z = 0$. Låt V beteckna volymen som omslutes av $S + S_1$. Enligt Gauss' Sats har vi nu

$$\iint_{S+S_1} \mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} dS = \iiint_V \nabla \cdot \mathbf{A} dV$$

av vilket vi har

$$\iint_S \mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} dS = \iiint_V \nabla \cdot \mathbf{A} dV - \iint_{S_1} \mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} dS_1.$$

Observera att $\hat{\mathbf{n}} = -\hat{z}$ på S_1 och då är $\mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} = -y^2 z = 0$ på S_1 ty $z = 0$ på S_1 . Volymen V definieras genom olikheterna $0 \leq z \leq 4 - (x^2 + y^2), 0 \leq x^2 + y^2 \leq 4$. Då har vi

$$\begin{aligned}
\iiint_V \nabla \cdot \mathbf{A} dV &= \iint_{x^2+y^2 \leq 4} \left(\int_0^{4-(x^2+y^2)} [2z + x^2 + y^2] dz \right) dx dy \\
&= \iint_{x^2+y^2 \leq 4} [(4-x^2-y^2)^2 + (x^2+y^2)(4-x^2-y^2)] dx dy \\
&= [x = \rho \cos \phi, y = \rho \sin \phi, 0 \leq \rho \leq 2, 0 \leq \phi \leq 2\pi] \\
&= 2\pi \int_0^2 [(4-\rho^2)^2 + \rho^2(4-\rho^2)] \rho d\rho \\
&= 8\pi \int_0^2 (4\rho - \rho^3) d\rho \\
&= 32\pi.
\end{aligned}$$

Lösning 2: Med $\nabla \cdot \mathbf{A} = \rho^2 + 2z$ i cylinderkoordinater. Ytans ekvation i cylinder koordinater är $S : z = 4 - \rho^2$. Sätt $S_1 : \rho \leq 2, z = 0$. Då utgör $S + S_1$ en sluten yta som omsluter volymen $V : 0 \leq z \leq 4 - \rho^2, 0 \leq \rho \leq 2, 0 \leq \phi \leq 2\pi$. Vi har som ovan

$$\iint_{S+S_1} \mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} dS = \iiint_V \nabla \cdot \mathbf{A} dV$$

av vilket vi har

$$\iint_S \mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} dS = \iiint_V \nabla \cdot \mathbf{A} dV - \iint_{S_1} \mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} dS_1.$$

och vi har

$$\iint_{S_1} \mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} dS_1$$

som ovan. Detta ger då att det sökta flödet är

$$\begin{aligned}
\iiint_V \nabla \cdot \mathbf{A} dV &= \iint_{\rho \leq 2} \left(\int_0^{4-\rho^2} [2z + \rho^2] dz \right) \rho d\rho d\phi \\
&= \iint_{\rho \leq 2} [(4-\rho^2)^2 + \rho^2(4-\rho^2)] \rho d\rho d\phi \\
&= 2\pi \int_0^2 [(4-\rho^2)^2 + \rho^2(4-\rho^2)] \rho d\rho \\
&= 8\pi \int_0^2 (4\rho - \rho^3) d\rho \\
&= 32\pi.
\end{aligned}$$

3.) En standardräkning ger

$$\nabla \times \mathbf{A} = 3(x^2 + y^2) \hat{z}.$$

Ytorna skär varandra då $x^2 + y^2 - 2x - 2y = 7$ vilket ger $(x-1)^2 + (y-1)^2 = 9$. Låt S vara den del av planet $2x + 2y + z = 0$ med $(x, y) \in D$ där $D : (x-1)^2 + (y-1)^2 \leq 9$. Parametrisera S

med Ortsvektorn $\mathbf{r}(x, y) = x \hat{x} + y \hat{y} - (2x + 2y) \hat{z}$ där $(x, y) \in D$. Vi har $\mathbf{r}'_x \times \mathbf{r}'_y = 2\hat{x} + 2\hat{y} + \hat{z}$ (efter en standardräkning). Stokes Sats ger nu

$$\begin{aligned} \int_{\Gamma} \mathbf{A} \cdot d\mathbf{r} &= \iint_S (\nabla \times \mathbf{A}) \cdot \hat{\mathbf{n}} dS \\ &= \iint_D \nabla \times \mathbf{A} \cdot (\mathbf{r}'_x \times \mathbf{r}'_y) dx dy \\ &= \iint_D 3(x^2 + y^2) dx dy \\ & [x = 1 + \rho \cos \phi, y = 1 + \rho \sin \phi, \rho \leq 3, 0 \leq \phi \leq 2\pi] \\ &= 3 \int_0^3 \left(\int_0^{2\pi} [\rho^2 + 2\rho(\cos \phi + \sin \phi) + 2] d\phi \right) \rho d\rho \\ &= 6\pi \int_0^3 \rho(\rho^2 + 2) d\rho \\ &= \frac{351\pi}{2}. \end{aligned}$$

4. En standardräkning ger alla potentialer Φ till \mathbf{A} med

$$\Phi = x^2y + xz^2 + 2xz + xy + y^2z + C$$

5.) Vi har $\nabla \times \mathbf{A} = 0$. Kurvan har ändpunkterna på y -axeln med $y^2 = 1$. Startpunkten är $(0, -1)$ och slutpunkten är $(0, 1)$. Sätt $\Gamma_1 : x^2 + y^2 = 1, x \geq 0$, som ges genom $\rho = 1, -\pi/2 \leq \phi \leq \pi/2$ i polära koordinater. Ortsvektorn i polära koordinater är då $\mathbf{r}(\phi) = \hat{\rho}$, $-\pi/2 \leq \phi \leq \pi/2$. Låt S vara området mellan Γ och Γ_1 . Enligt Stokes' Sats har vi då att

$$\int_{\Gamma - \Gamma_1} \mathbf{A} \cdot d\mathbf{r} = \iint_S (\nabla \times \mathbf{A}) \cdot \hat{\mathbf{n}} dS = 0$$

och då erhålls

$$\begin{aligned} \int_{\Gamma} \mathbf{A} \cdot d\mathbf{r} &= \int_{\Gamma_1} \mathbf{A} \cdot d\mathbf{r} \\ &= \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \left(2 \sin \phi \hat{\rho} + 2 \cos \phi \hat{\phi} \right) \cdot \hat{\phi} d\phi \\ &= 2 \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \cos \phi d\phi \\ &= 4. \end{aligned}$$

6.) Parametrisera ytan (som vi betecknar med S) med Ortsvektorn (i cylinderkoordinater) $\mathbf{r}(\phi, z) = \hat{\rho} + z \hat{z}$ med $(\phi, z) \in D$ där $D : 0 \leq \phi \leq 2\pi, -1 \leq z \leq 1$. I cylinderkoordinater är

$$\mathbf{A} = \frac{1}{(\rho^2 + z^2)^{3/2}} [\rho \hat{\rho} + z \hat{z}]$$

och $\mathbf{r}'_{\phi} \times \mathbf{r}'_z = \hat{\phi} \times \hat{z} = \hat{\rho}$. Då är det sökta flödet

$$\begin{aligned}
\iint_S \mathbf{A} \cdot \hat{\mathbf{n}} \, dS &= \iint_D \mathbf{A}(\mathbf{r}(\phi, z)) \cdot (\mathbf{r}'_\phi \times \mathbf{r}'_z) \, d\phi dz \\
&= \iint_D \frac{1}{(1+z^2)^{3/2}} \, d\phi dz \\
&= 2\pi \int_{-1}^1 \frac{1}{(1+z^2)^{3/2}} \, dz \\
&= [z = \tan \theta, -\pi/4 \leq \theta \leq \pi/4] \\
&= 2\pi \int_{-\pi/4}^{\pi/4} \frac{1}{\sqrt{1+\tan^2 \theta}} \, d\theta \\
&= 2\pi \int_{-\pi/4}^{\pi/4} \cos \theta \, d\theta \\
&= 2\sqrt{2}\pi.
\end{aligned}$$